

Čís. 17454.

Jestliže výrobce limonád a pod., jenž před tím s úspěchem pro sebe vyvolal smírčí řízení podle zákona proti nekalé soutěži, žádá na svých soutěžitelích, aby neplnili své výrobky do lahví určitého tvaru proto, že ony láhve se staly pro plnění jeho výrobky příznačné, nemůže se výrobce takových lahví, i kdyby snad byl jednáním výrobce oněch limonád poškozen, s úspěchem na něm domáhati, nejde-li o případ § 1295 II obč. zák., zjištění, že nemá práva na ony zakazy a že jest povinen se těchto zakazů zdržeti.

(Rozh. ze dne 7. listopadu 1939, Rv I 480/38.)

Žalující přednesla, že vyrábí veškeré druhy lahví pro sodové vody, limonády a ovocné šťávy a zejména také baňaté láhve se zledovatělým povrchem, kterých se užívá všeobecně k plnění limonádami a ovocnými šťavami. Žalovaná vyrábí sodovky, limonády a ovocné šťávy, které v poslední době plní do baňatých lahví se zledovatělých povrchem a požaduje na ostatních výrobcích nápojů, jež sama vyrábí, aby pro své výrobky těchto lahví nepoužívali, tvrdíc, že tyto láhve se staly pro ni příznačnými, takže s hlediska zákona o nekalé soutěži je zneužívání takového označení jejich výrobků nepřípustné. Proti firmě Leo A. a Bedřichu W. podala návrh na zavedení smírčího řízení podle zákona proti nek. soutěži č. 111/1927 Sb. z. a n. V tomto řízení jmenované firmy uznaly stanovisko žalované strany a zavázaly se oněch lahví nepoužívat. Tímto způsobem postupuje žalovaná i proti jiným firmám, není však k tomuto postupu oprávněná, neboť láhve toho druhu jsou v bývalém Československu vyráběny již 10 let. Plnění do těchto lahví ovocnými šťavami není originální myšlenkou žalované, lahví těch užívali již dříve v tuzemsku jiné firmy, tak zejména Česká společnost pro průmysl cukerní v M., která se pokusila vzor tento chrániti, což se jí však nepodařilo. Žalovaná strana činí si nárok na výlučné užívání těchto lahví jen v určitém omezeném obvodu v okrese V. a proto užívání těchto lahví nemůže býti pro ni příznačné. Těmito zakazy žalované strany vzniká nebezpečí pro žalující stranu, že odbyt jejích výrobků klesne. Přidávání ovocného masa do ovocných šťav není původní myšlenkou žalované strany. Vzhledem k tomu navrhla žalující, aby bylo uznáno právem, že se určuje, že žalované straně nepřísluší právo zakazovati výrobcům sodových vod, limonád a ovocných šťav, aby pro své výrobky, t. j. nápoje všeho druhu, zejména ovocné limonády používali baňatých skleněných lahví se zledovatělým povrchem, že jí nepřísluší toto právo zejména i pokud se týče výrobců sodových vod, limonád a ovocných šťav bezprostředně v oblasti okresu V. s ní soutěžících a, že jest žalovaná povinna zdržeti se takových zakazů. P r v ý s o u d uznal podle žaloby. O d v o l a c í s o u d žalobu zamítl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Prisvědčiti jest sice dovolatelce, že žalobce nemusí uvést v žalobě právní poměr nebo právní předpis, o který žalobu opírá, neboť jest věcí soudu, aby uvážil, pod který právní předpis jest skutkový základ žaloby podřaditi. To však odvolací soud učinil. Zdržovací nárok, jak jest podle skutkového přednesu opodstatňován, nelze však vyvoditi ani z předpisu § 1330 obč. zák. (srov. Sb. n. s. č. 14128, 13318 a 11916), ani, jak odvolací soud správně uznal, z předpisů zákona proti nekalé soutěži. Poukazuje-li dovolání v této příčině zejména na předpis § 1 cit. zák., jest mu sice prisvědčiti v tom, že podle tohoto zákonného předpisu může býti žalován také nesoutěžitel (za splnění ostatních podmínek tímto předpisem vyžadovaných), ale jen tehdy, ruší-li v rozporu s dobrými mravy soutěže ke škodě soutěžitele soutěžní pořádek. Tomu tak v souzeném případě nemůže ani býti podle vyličeného skutkového děje žalobního, protože o rušení soutěžního pořádku vytýkaným jednáním žalované nejde; k tomu nestačí tvrzené poškozování dovolatelčino. Tato vytýká žalované, že, požadujíc na svých soutěžitelích, aby pro své výrobky nepoužívali určitých lahví, vyráběných dovolatelkou, protože se staly pro ni příznačné, podala návrh na zavedení smírčího řízení proti firmám Leo A. a Bedřichu W., které stanovisko žalované uznaly, a že tímto způsobem postupuje žalovaná také proti jiným firmám. K takovému postupu však zákon proti nekalé soutěži žalovanou opravňoval. Nejde tu podle toho o otázku bezprávného osobování si práva se strany žalované, jak to právě záporná žaloba určovací vyžaduje (Sb. n. s. č. 9593), když vytýkaný postup byl vyvolán otázkou oprávnění plnění do určitých lahví mezi soutěžiteli žalované, jež hájila svoji soutěžní posici a když otázka ta byla mezi soutěžiteli při nejmenším sporná a nevyjasněná. Vždyť stejně nebylo by lze žalované vytýkati, kdyby místo smírčího řízení byla volila pořad práva a nebylo by lze pro takový postup zakročiti proti ní zápornou určovací žalobou. V jednání žalované nelze však spatřovati ani šikanosní výkon práva ve smyslu § 1295 druhý odstavec obč. zák., který by žalobkyni opravňoval k náhradě škody, což dovolatelka ani netvrdila. I kdyby bylo lze žalobu prvou částí žalobního návrhu považovati za samostatnou určovací zápornou žalobu a za přípustnou proto, že svým rozsahem přesahuje rámec žaloby na plnění, nejsou tu v rámci skutkových okolností, na nichž je žaloba určovací vybudována, dány předpoklady pro její úspěšnost.

Čís. 17455.

Zrušení kupní smlouvy podle § 934 obč. zák. lze se domáhati i v těch případech, kde předmětem smlouvy byly věci umělecké nebo kulturní hodnoty (obraz starého mistra).

(Rozh. ze dne 7. listopadu 1939, Rv I 1068/39.)